

brevet Humberg ogsaa med denne Sag, men jeg indrømmer, at der er adskillige Lærere omkring i Landet, der have Krav paa en Lønningsforbedring, ligesom jeg er enig med den ærede Ordfører i, at vi ikke kunne se bort fra, at Kommunerne, naar de skulle gøre noget mere for deres Skolevæsen, ikke godt kunne gøre det uden den Støtte fra Statskassen, som tilsigtes ved det foreliggende Lovforslag. Jeg tror derfor, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds gør Lærerne en Hjærntjeneste ved at tage paa Sagen, jaadan som han har gjort, for det var jo Overdrivelse i meget høj Grad; men det, der for mig er Hovedsagen ved denne Sags videre Behandling, det er, at den Lov, der til syvende og sidst kommer ud af disse Forhandlinger, virkelig bliver en Lov, som ikke blot Landets Lærere med Glæde kunne tage imod, men som ogsaa den Befolkning, for hvis Skyld Skolen er rejst, kan tage imod med Glæde. Jeg har med Interesse hørt den ærede Ordfører flere Gange hævde det som hans Hovedformaal, at en Skolelov skulde være saaledes indrettet, at den ikke blot var i Lærernes Interesse, men ogsaa i Befolkningens Interesse, og var saaledes, at Befolkningen med Glæde modtog denne Lov. Naar jeg nu ser paa, hvad her foreligger som Resultat af Fællesudvalgets Arbejder i Fjor, er jeg enig med den ærede Ordfører i den Betragtning, som han nu gjorde gældende, at skulle vi til en Skolelov i denne Rigsdagssamling, vil det være rigtigt at begynde der, hvor vi slap i Fjor; men det kan ikke nægtes, at naar vi se paa Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger, som et Udslag af Fællesudvalgets Overvejelser og Arbejder, er den Side, der vender til Lærerne, den, man først er bleven enig om, de Lønninger, der her foreslaas, alt, hvad der vedrører Lærernes økonomiske Stilling, det er man jo kommen paa det rene med, og om det Spørgsmaal har der ikke været væsentlige Uoverensstemmelser mellem Landstinget og Folketinget eller mellem Rigsdagen og Regeringen; men det, hvor paa Sagen strandede i Fjor, og det, som er det ømme Punkt, der, hvor Lampen brænder, det er den Side, der vender ud ad mod Befolkningen; derfor, alle de tre Spørgsmaal, der i Fjor stode som Spørgsmaal, der ikke kunde løses — det er Spørgsmaalet om Skolekommissionernes Sammensætning, det er Spørgsmaalet om Tilskud til de private Skoler og det er Spørgsmaalet om de kommunale Raads Indstillingsret — det er alle tre Spørgsmaal, som vende ud ad mod Befolkningen, og som Befolkningen særlig har

Interesse af at se ordnet paa en heldig og tilfredsstillende Maade. Hvad nu Skolekommissionernes Sammensætning angaar, har det ganske vist forundret mig, at den højtærede Minister stiller sig saa kølig over for Forslaget, saaledes som det nu ligger affattet fra Fællesudvalgets Haand; thi det kan jo dog ikke nægtes, at det Forslag, som den højtærede Minister i Saar erkendte, at han var Fader til, mødte i en ganske anden radikal Klædebragt end det Forslag, som her foreligger. Ved at være i Flertallets Pleje har det mistet den røde Hue, det har faaet en moderat Klædning paa. Hvis dette Udtryk støder det ærede Flertal, skal jeg sige, at det har faaet en mere konservativ Skikkelse. (S. Sørensen: Det bliver ikke bedre!) Gør det ikke det? Ja, saa mangler jeg Ord til at tilfredsstille de ærede Medlemmer. Den højtærede Minister vil jo erindre, at hans Forslag gik ud paa, at med Hensyn til de folkevalgte Medlemmer af de fremtidige Skolekommissioner maatte selv Kvinder have Valgret; men da vi vidste, at det ikke behagede det høje Landsting, lode vi Kvindernes Valgret falde. Den højtærede Ministers Forslag gik endvidere ud paa, at enhver, der har Børn, maatte stemme paa Medlemmerne af Skolekommissionen. Forslaget gaar nu ud paa, at det kun skal være de skolesøgende Børns Forældre, der maa stemme. Heraf vil den højtærede Minister jo se, at det Forslag, som foreligger med Hensyn til Skolekommissionernes Sammensætning, staar til højre for det Forslag, som den højtærede Minister stillede. Det Forslag, som den højtærede Minister stillede, var noget mere radikalt. Hvad angaar Spørgsmaalet om de private Skoler, saa er det mit Indtryk af Forhandlingerne i Fjor, at man vilde kunne opnaa Overensstemmelse med Landstinget om denne Sag, og jeg tror, det er et saa vigtigt Spørgsmaal, at Rigsdagen ikke bør slippe denne Lov af sin Haand, uden at Hensynet til de private Skoler ordnes paa en tilbørlig Maade. Jeg er enig med det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3dje Valgkreds (S. Dinesen) deri, at de private Skoler ikke blot have haft deres store Betydning i Fortiden, men ogsaa i Fremtiden ville kunne faa en stor og gennemgribende Betydning, og at det derfor er rigtigt, ja at det er billigt og retfærdigt, at man ogsaa stiller den fattige Mand saaledes, at han kan have frit Valg med Hensyn til sine Børns Undervisning, om han vil lade dem undervise i den offentlige Skole, eller han selv vil sørge for sine Børns Undervisning. Jeg kunde have ønsket, at den Sum, der stilles til Raadighed i dette Djemed, maatte være større; men